

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Theorie versus praktijk: de rol van wetenschap in de werkelijkheid: alumni bijeenkomst 16 juni

Wagenaar, C.

Citation

Wagenaar, C. (2011). Theorie versus praktijk: de rol van wetenschap in de werkelijkheid: alumni bijeenkomst 16 juni. *Bestuurskundige Berichten*, 26(3), 32-34. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212063>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212063>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Theorie versus praktijk: de rol van wetenschap in de werkelijkheid

Alumni bijeenkomst 16 juni

door Charlotte Wagenaar

Op 16 juni jongstleden vond de tweede alumni bijeenkomst van dit jaar plaats, georganiseerd door de alumni commissie van het Instituut Bestuurskunde, bestaande uit Edith Burgman, Lianne Doedens, Marjoleine van Egeraat en Anchrit Wille. Het centrale thema van de avond was de relevantie van de studie Bestuurskunde voor het Openbaar Bestuur. Op de avond kwamen ongeveer 40 alumni van de studie Bestuurskunde in Leiden af, waarvan velen ook voormalig B.I.L.-lid. Bestuurskundige Berichten sprak met enkele alumni.

De avond begon met een welkomstwoord van Professor Steunenbergh en werd vervolgd met een discussie over het onderwerp, geïntroduceerd en geleid door Marjoleine en dhr. van Noort. Diverse argumenten kwamen aan bod, gelinkt aan de koppeling van theorie en praktijk binnen de studie en in de loopbaan. Heb je als werkende bestuurskundige concreet iets aan de theorie die je tijdens je studie hebt opgedaan? Zou er in de studie meer aandacht moeten zijn voor praktische elementen zoals een aantal jaren werkervaring tussen de Bachelor -en de Masteropleiding?

Sommige van de aanwezigen sloegen nog wel eens een studieboek open om een organisatorische

theorie op te zoeken die in hun dagelijkse werkzaamheden zeer relevant bleek te zijn. Anderen beargumenteerden dat de daadwerkelijke feiten niet meer gebruikt werden, en dat het niet eens zo zeer inhoudelijk ging om de gevolgde studie maar meer om de opgedane academische vaardigheden en denkwijzen. De algehele tendens was dat enige werkervaring toch wel handig of zelfs gewenst is bij het betreden van de arbeidsmarkt. Echter is het ook lastig om aan deze ervaring te komen, immers moet een bedrijf deze beginners aan willen nemen. In de eerste jaren van de studie gaat het voor een groot deel ook om het aanleren van sociale patronen op de werkvloer en andere niet-inhoudelijke zaken. Daarbij is het irrelevant wat de aard van de werkzaamheden is.

"Je weet hoe het werkt, maar je begrijpt het niet"

Ook werd de veranderende werkomgeving aan de kaak gesteld; waar de politiek invloed heeft wisselt het beleid zodra er een nieuw kabinet aantreedt. Er zijn bovendien altijd vele verschillende belangen in het spel in bijvoorbeeld de zorgsector. Enkele deelnemers aan de discussie waren van mening dat werkenden geen tijd hebben om boeken en artikelen te lezen na het werk en dat een interactieve aanpak middels bijvoorbeeld deelname aan fora beter zou werken. Ook ter sprake kwam de politieke rationaliteit; "Je weet hoe het werkt, maar je begrijpt het niet".

Jordy de Schepper (afgestudeerd in 2005) is momenteel werkzaam bij de Gemeente Haarlemmermeer op de afdeling Openbare Orde & Veiligheid. Hij kwam met zijn huidige werkgever in contact op een bedrijvenborrel georganiseerd door de B.I.L. In zijn baan krijgt hij te maken met de aanpak van crises zoals de vliegtuigramp van Turkish Airlines in 2009 en preventieve overleggen over bijvoorbeeld brandveiligheid van woningen, cameratoezicht of het opzetten van een plan tegen overvallen op winkeliers.

Leonique van Tol werkte na haar afstuderen in 2006 gedurende vijf jaar bij consultancybureau BMC en heeft tegenwoordig haar eigen trainingsbureau Paléo. Met behulp van paarden toont zij patronen aan die onderhuids bij mensen aanwezig zijn, met als doel de werkelijke problemen bespreekbaar te maken. Paarden spiegelen menselijk gedrag waardoor het bijvoorbeeld mogelijk wordt om onderlinge verhoudingen tussen werknemers te ontdekken.

Leonique geeft aan dat er een grote kloof is tussen de theorie en de praktijk. Het grootste verschil is dat de theorie vaak niet bruikbaar is omdat je met mensen te maken hebt. Wanneer je op de werkvloer alleen een theoretisch model invoert verandert er niets omdat deze voorbij gaat aan de oorzaak van strubbelingen in een organisatie. De sociale systemen zijn vaak sterker dan de wetenschappelijke modellen. Modellen zijn goed bruikbaar zolang je er flexibel mee omgaat en bovendien verder kijkt naar wat er werkelijk in een organisatie speelt. De praktijk vereist een flexibele aanpak in plaats van strakke modellen. Wat wel nuttig kan zijn is een stappenplan dat rekening houdt met organisatieveranderingen, deze kan mensen verrijken in hoe ze naar de organisatie kijken. De vertaalslag tussen theorie en praktijk is er dan wel. Jordy sluit zich hierbij aan en vindt dat studenten de theoretische focus uit de studie los moeten laten. Hij is er groot voorstander van om studenten de praktijk in te sturen. Zij leren dan niet alleen inhoudelijk de praktijk kennen maar ze leren ook veel kleine dingen zoals de omgangsvormen in een organisatie.

Zowel Leonique als Jordy vinden het multidisciplinaire karakter van de studie Bestuurskunde een voordeel. Studenten herkennen gemakkelijk andere vakgebieden en ontwikkelen een breed inzicht. Ze pikken informatie uit gerelateerde vakgebieden makkelijk op ten opzichte van anderen. Jordy geeft hierbij aan dat het als beginner op de werkvloer belangrijk is om te blijven vragen: hoe werken bepaalde zaken en waarom werken zij op deze manier? Leonique gaat in op het belang

Leonique van Tol en Jordy de Schepper

"De sociale systemen zijn vaak sterker dan de wetenschappelijke modellen."

van het collectieve geweten van organisaties. Er zijn altijd normen en waarden aanwezig binnen een organisatie. De vraag is of je erin voegt en zodoende als persoon snel wordt opgenomen of dat het je lukt kritisch en meer onafhankelijk te blijven. Dat laatste zou een vernieuwing in het openbaar bestuur versnellen. Volgens Jordy is het belangrijk om je in een nieuwe baan flexibel en nieuwsgierig op te stellen.

De studentenparticipatie mag ook wel omhoog. Leonique zou graag zien dat studenten bijvoorbeeld kunnen meepraten in brainstormsessies van de gemeente, om deze overheidslaag aantrekkelijker te maken. Jordy raadt studenten aan om actief op zoek te gaan naar praktische ervaringen in het werkveld: vraag simpelweg eens of je ergens een dagje mee kunt lopen of op een oriënterend gesprek kunt komen. Op zijn werk is het bijvoorbeeld mogelijk om een dag mee te lopen en daadwerkelijk een crisisoefening of bijvoorbeeld de brandweer te bezoeken. Dit soort ervaringen blijven hangen, je leert er iets van. Toon lef om ergens binnen te komen!

Op de avond kwam tevens ter sprake dat er tamelijk weinig Leidse academici in het nieuws komen en dat hun publicaties niet genoeg aan de aandacht komen. Volgens *Dave Ensberg* (afgestudeerd in 2008, consultant bij Twynstra Gudde) moet de Universiteit Leiden meer prikkelen, ze teert teveel op haar naam. Andere universiteiten zoals de

Universiteit Tilburg zijn meer ondernemend. Er moet meer moeite worden gedaan om werk naar buiten te brengen. *Mehtap Karasu* (afgestudeerd in 2009, trainee bij de gemeente Amsterdam) vindt dat er teveel wordt gehamerd op bezuinigingen en de onzekere positie van de universiteit. *Miriam Hubert* (afgestudeerd in 2000, onafhankelijk scriptiebegeleider) vindt lobbyen voor de Universiteit Leiden heel belangrijk; de universiteit naar buiten brengen.

Ook de relatie met de praktijk moet worden verbeterd; er moet een link worden gelegd tussen de theorie en de praktijk en het gesprek moet worden aangegaan. Dave geeft aan dat er in het verleden docenten waren die in beide vakgebieden werkzaam waren, bijvoorbeeld als ondernemer en wetenschapper. Deze mensen bieden een prachtige link tussen theorie en praktijk. *Ilse Folkert* (afgestudeerd in 2007, trainee bij het Ministerie van Defensie) noemt het alumni netwerk als een link met de 'buitenwereld'.

Miriam vindt het tevens wenselijk om studenten in de lokale gemeenschap aan het werk te zetten om praktische ervaring op te doen. Dave zegt dat hij het opdoen van praktijkervaring tijdens de studie, zoals de mogelijkheid tot het lopen van stage, gemist heeft in de opleiding. Ilse vult aan dat er wel keuzeruimte in de Bacheloropleiding is maar dat een stage moeilijk te regelen is. Toen zij een stage zocht viel het haar op dat er veel op eigen initiatief gedaan moest worden vanwege gebrek aan begeleiding vanuit het instituut. Dit is volgens Dave juist wel weer positief omdat deze ervaring

van initiatief tonen, die linkt aan solliciteren, zeer waardevol is.

Ilse gaat verder in op de werking van theorie in de praktijk en vertelt dat zij erop stuitte dat je met behulp van theorie goed beleid kunt schrijven maar dat je bij de uitvoering ervan rekening moet houden met de menselijke kant. Er spelen verschillende leiderschaps- en groepsprocessen. Omdat zij deze praktijk gemist heeft in de opleiding heeft zij na de Bachelor Bestuurskunde een Master in het vakgebied Psychologie gevolgd. Dave miste in de studie juist meer juridische vakken en Miriam de simulatiespellen, terwijl de studie zich hier juist goed voor leent. De algehele tendens is dat de studie interactiever en intensiever zou moeten zijn.

Miriam Hubert, Dave Ensberg, Ilse Folkert en Mehtap Karasu

Miriam geeft aan dat je er soms pas jaren later achter komt wat je in je werk aan de theorie hebt. Je leert eerst hoe je je moet gedragen binnen een organisatie. Miriam zegt dat het daarom belangrijk is om studenten al tijdens de studie in aanraking te brengen met de praktijk en hen in debat te laten gaan: welke vragen roept de praktijk op? Het is belangrijk om hen rond te laten kijken.

Tot zover de wijze lessen van alumni over het tonen van initiatief als student, het aanleren van omgangsvormen als starter binnen een organisatie en de kloof tussen theorie en praktijk vanwege het menselijke aspect. ■

Bent u in Leiden afgestudeerd als bestuurskundige maar nog geen alumnuslid van de B.I.L.? Vul de alumnus lidmaatschapskaart in de B.I.L.-kamer in of stuur een e-mail naar secretaris@bilboard.nl.

Kent u nog oud-studiegenoten die nog geen alumnuslid zijn? Stel hen dan op de hoogte van de voordelen van het alumnus lidmaatschap!